

Eksempler på vurderingskriterier og kjennetegn på måloppnåelse i lærefag. Verktøy til hjelp i forbindelse med vurdering og utarbeidelse av vurderingskriterier. Utviklet i Nord-Trøndelag.

BILSKADEFAGET BILSKADEREPERASJON			
KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE	
Nr. 1 behandle kunder i tråd med retningslinjer og gjøre rede for prinsippene	Bedriftens holdning til reklamasjoner.	LAV	Kjenner til bedriftens håndtering av reklamasjoner
		MIDDELS	Kan forklare hvordan bedriften håndterer reklamasjoner
		HØY	Kan håndtere en reklamasjon (kundeklage) og medvirker til økt kundetilfredshet
Nr. 2 drøfte faglige løsninger med arbeidskollegaer	Evnen til å delta i diskusjonen Ha meninger om faglige spørsmål	LAV	Lytter til andres meninger
		MIDDELS	Har faglige meninger
		HØY	Gjør rede for sine meninger og kan argumentere for de beste faglige løsninger

BILSKADEFAGET

BILSKADEREPERASJON

KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE	
Nr. 3 planlegge og tilrettelegge arbeidsoppdrag i tråd med gjeldende regelverk	Kunne lese takster og planlegge reparasjon ut fra det.	LAV	Trenger veiledning for å forstå en takst.
		MIDDELS	Forstår takst men trenger veiledning for valg av reparasjonsmetode.
		HØY	Forstår taksten for så å planlegge og utføre jobben.
Nr. 4 bruke og vedlikeholde håndverktøy, luftverktøy og elektriske og elektroniske verktøy	Bruk og vedlikehold av aktuelt verktøy og utstyr	LAV	Kan bruke håndverktøy, luftverktøy og elektriske og elektroniske verktøy.
		MIDDELS	Bruker håndverktøy, luftverktøy og elektriske og elektroniske verktøy. Kan med veiledning vedlikeholde deler av disse verktøy.
		HØY	Bruker håndverktøy, luftverktøy og elektriske og elektroniske verktøy med forsiktighet. Kan vedlikeholde verktøyet, samt kunne forklare viktigheten med godt vedlikehold

BILSKADEFAGET BILSKADEREPERASJON

KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkk kvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE
--	-------------------------------------	----------------------------

Nr. 5 demontere, montere og tilpasse sveisede, skrudde og limte komponenter	Demontere, montere karosserideler etter fabrikantens anvisninger Kontrollere, justere klaringer og bruke måleverktøy	LAV	Kan med veiledning demontere/montere. Dårlig tilpassning.
		MIDDELS	Kan demontere/montere. Tilfredsstillende tilpasset.
		HØY	Demonterer og monterer med god tilpasning samt dokumenter utført arbeid etter fabrikantens anvisninger
Nr. 6 skifte og reparere kjøretøyets sikkerhetssystemer i tråd med prosedyrer og gjøre rede for sikkerhetssystemene	Skifte airbag / sensor	LAV	Kan med veiledning skifte eller reparere deler av kjøretøyets sikkerhetssystemer
		MIDDELS	Kan skifte eller reparere deler av kjøretøyets sikkerhetssystemer i tråd med fabrikantens prosedyrer.
		HØY	Kan skifte og reparere kjøretøyets sikkerhetssystemer i tråd med prosedyrer og gjøre rede for sikkerhetssystemene. Samtidig å ha forståelse for kompleksiteten i disse systemene.

BILSKADEFAGET BILSKADEREPERASJON			
KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE	
Nr. 7 montere og justere hovedlys i tråd med gjeldende kjøretøyforskrifter	montere og justere hovedlys i tråd med gjeldende kjøretøyforskrifter	LAV	Monterer hovedlys og trenger veiledning for justering
		MIDDELS	Monterer og juster hovedlys selvstendig uavhengig av type lykt.
		HØY	Skifter og justerer hovedlys uavhengig av lykttype. I tråd med fabrikantens spesifikasjoner og gjeldende kjøretøyforskrift. Kjenner til hovedlyktens påkrevde merkinger.
Nr. 8 demontere og montere klimaanlegg og fylle, trykkprøve og funksjonsteste anlegget	Skifting aircondition- radiator og/eller komponenter tilhørende klima anlegget	LAV	Kan med veiledning skifte komponenter, dårlig kjennskap til hele anleggets virkemåte
		MIDDELS	Skifter komponenter, tapper og fyller medium med noe veiledning
		HØY	Skifter komponenter. Tapper og fyller medium. God kjennskap til hele anleggets virkemåte og kan henvise til verkstedhåndbok.

BILSKADEFAGET BILSKADEREPERASJON			
KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE	
Nr. 9 sammenføre like og ulike materialer ved bruk av sveise- og loddeteknikker	Mig-sveising / bakskjerm Kant i kant sveis / pluggsveis	LAV	Kan sveise men usikker på riktig strøm og mateinnstilling
		MIDDELS	Sveiser med tilfredsstillende innstilling av strøm og mating
		HØY	Sveiser skjermen med riktig innstilling av strøm og mating. Sveisene slipt korrekt, samt dokumenterer fabrikantens fremgangsmåte på operasjonen.
Nr. 10 sikre elektroniske komponenter ved sveisearbeider	sikre elektroniske komponenter ved sveisearbeider	LAV	Usikker på sikring av elektronikk ved sveiseing.
		MIDDELS	Bruker sikringsvern men noe usikker på konsekvensene av ved mangelfull sikring.
		HØY	Går inn på verkstedlitteratur på spesifikk bil for å iverksette nødvendig sikring og frakobling.

BILSKADEFAGET BILSKADEREPERASJON			
KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE	
Nr. 11 utføre en- og tokomponentliming, skruing og nagling	Liming av karosseridel	LAV	Behov for veiledning. Dårlig tilpasset, dårlig rengjøring,
		MIDDELS	Limer med noe veiledning. Tilfredsstillende tilpasset.
		HØY	God forståelse og utførelse, forstår viktigheten med rengjøring God tilpassing.
Nr. 12 reparere små skader på glass og skifte ruter	Skifting frontrute	LAV	Må ha veiledning og hjelp .Liten forståelse for eventuelle skader i sarg og konsekvenser for rust. Mangelfull HMS
		MIDDELS	Ikke godt nok rengjort, fingermerker. Ellers utføres jobben uten skader osv.
		HØY	Monterer etter fabrikantens mål. God HMS, god forklaring på arbeidsmåte og god vurdering i valg av utskjæringsmåte. God rengjøring.

BILSKADEFAGET BILSKADEREPERASJON		
KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelpåfyllinger)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE

Nr. 13 krympe og varmebehandle metaller og gjøre rede for hvordan varmen påvirker metallegeringer	Varmretting av karosseristruktur	LAV	Liten forståelse av materiallære vedr. bruk av varme
		MIDDELS	Tilfredsstillende utførelse av varmeretting, liten / dårlig kunnskap om materiallære.
		HØY	God kunnskap om materiallære / struktur forandring ved varmebehandling, Henviser til spesifikasjoner til aktuelle bil.

Nr. 14 vurdere skadeomfang på karosseri og velge reparasjonsmetode etter produsenters anvisninger	Flateretting av bakskjerm	LAV	Grov retting, mye sparkling.
		MIDDELS	Tilfredsstillende retting, middels behov for sparkel.
		HØY	Vurderer skaden riktig, velger riktig retteutstyr, evt. drag retting /jekking / banking Har godt spenn i plata, riktig fasong, riktig mål.. Behov for lite sparkel.

BILSKADEFAGET BILSKADEREPERASJON		
KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE

Nr. 15 sette opp bil på jigg og rettebenk etter målebrevsdokumentasjon og utføre målinger	Jiggsetting og målebrevsdokumentasjon	LAV	Usikker på plassering og innfesting på jigg.
		MIDDELS	Spenner opp korrekt etter målebrevsdokumentasjon, utfører måling men viser manglende forståelse for måleresultater.
		HØY	Spenner opp korrekt etter målebrevsdokumentasjon, utfører måling og viser forståelse for måleresultater.

Nr. 16 utbedre skjevheter i karosseri og ramme og forhindre spenningsdeformasjoner	Målretting av bærende konstruksjon i karosseriet	LAV	Feil arbeidsmetode i forhold til objekt. Ikke forståelse for skadeomfang.
		MIDDELS	Gjør jobben med tungvinte løsninger og lite effektiv fremgangsmåte.
		HØY	Har forståelse for skadeomfanget, kanskje med flere drag samtidig.. Fått med alle deformasjoner, alt på riktig mål. Kreative løsninger, god utnyttelse av retteutstyret.

BILSKADEFAGET BILSKADEREPERASJON		
KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE

Nr. 17 gjøre rede for oppbygningen av strukturen i moderne karosseri og forklare begrepene aktiv og passiv sikkerhet	Redegjøring av begrepene Karosseri struktur, aktiv og passiv sikkerhet	LAV	Skiller ikke mellom aktiv / passiv Manglende kunnskaper om sikkerhetskupe, og deformasjons soner.
		MIDDELS	Forklarer begrepene aktiv / passiv Kunnskaper om sikkerhetskupe og deformasjonssoner
		HØY	Forklarer begrepene aktiv / passiv samt gi eksempler på disse Gode kunnskaper om sikkerhetskupe og deformasjons soner. Kunnskap om viktigheten ved riktig reparasjonsmetoder ved en skade.

Nr. 18 bruke systemtestere og feilsøkingverktøy	Feilmeldinger og nullstillingsverktøy	LAV	Kan koble til systemtester eller feilsøkingverktøy, men usikker på bruk.
		MIDDELS	Kan koble til systemtester eller feilsøkingverktøy, og leser av feilkoder.
		HØY	Kan koble til systemtester eller feilsøkingverktøy, og kan lese av feilkoder og slette feilkoder. Samt legge inn nye programoppdateringer.

BILSKADEFAGET BILSKADEREPERASJON		
KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE

Nr. 19 rengjøre overflater og forklare nødvendigheten av dette	Vask og rengjøring	LAV	Rengjør overflaten men usikker på riktig bruk av rengjøringsmiddel.
		MIDDELS	Rengjør overflaten med korrekt rengjøringsmiddel.
		HØY	Rengjør overflaten med korrekt rengjøringsmiddel og med riktig fremgangsmåte. Redegjør for viktigheten med korrekt rengjøring, silikonfjerner, såpe , avfetting, sprit og lignende.

Nr. 20 bearbeide en skadd overflate og påføre fyllmaterialer	Sparkling og sliping av sparkel	LAV	Kan legge på sparkel, og slipe sparkel men ikke helt ”strakt”. Sliperiper under sparklet.
		MIDDELS	Kan legge på sparkel, og slipe sparkel med korrekt korning
		HØY	Kan legge på sparkel, og slipe sparkel. Med korrekt korning, sliper ut overgangene både før og etter. Riktig renhold.

BILSKADEFAGET BILSKADEREPERASJON		
KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE

Nr. 21 sikre materialer mot korrosjon og oksidasjon og gjøre rede for materialenes innvirkning på hverandre	Sikring mot galvanisk korrosjon.	LAV	Sikrer materialene mot korrosjon men usikker på hvorfor
		MIDDELS	Sikrer materialene mot korrosjon. En del kunnskaper om materialpåvirkning. Vet hvilke produkter han skal bruke.
		HØY	Sikrer materialene mot korrosjon. Gode kunnskaper om den galvaniske spenningsrekka. Redegjør godt for materialenes påvirkning på hverandre samt vite hvilke materialer man skal bruke.

Nr. 22 skifte og kontrollere komponenter i drivverk, understell, hjul og bremses og gjøre rede for funksjonen til de ulike vinklene i for- og bakstilling	Hjulstilling	LAV	Kan navnene på de forskjellige hjulvinklene
		MIDDELS	Kan navnene på de forskjellige hjulvinklene samt gjøre rede for funksjon/betydning
		HØY	Kan navnene på de forskjellige hjulvinklene samt gjøre rede for funksjon/betydning og kan forklare sammenheng mellom hjulvinkler, dekkslitasje og kjøreegenskaper.

BILSKADEFAGET BILSKADEREPERASJON		
KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE

Nr. 23 velge og bruke materialer i tråd med krav til økonomi og miljø	Forbruksmateriell	LAV	Bruker for stor mengde materialer
		MIDDELS	Bruker passe tilmålt mengde materiale Bruker kildesortering.
		HØY	Bruker passe tilmålt mengde materiale. Samt forklarer rasjonell og økonomisk anvendelse av forbruksmateriell Bruker kildesortering og har gode kunnskaper om miljø og avfallshåndtering.

Nr. 24 velge og bruke verneutstyr til arbeidsoperasjoner	Bruk avpersonlig verneutstyr	LAV	Bruker verneutstyr nå og da.
		MIDDELS	Bruker korrekt verneutstyr til arbeidsoperasjonen
		HØY	Bruker korrekt verneutstyr til arbeidsoperasjonen Tar ansvar for andre som er i nærheten av arbeidet.

BILSKADEFAGET KVALITET OG DOKUMENTASJONSARBEID		
KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE

Nr. 1 utføre arbeidet i tråd med arbeidsordrer og takstdokumenter	Forståelse av takst og arbeidsordre.	LAV	Har kjennskap til bruk av arbeidsordrer og takstdokumenter.
		MIDDELS	Lærlingen forstår en arbeidsordre og et takstdokument men trenger rettleiding for å komme i gang med jobben.
		HØY	Lærlingen forstår en arbeidsordre og et takstdokument og forstår hvordan jobben skal utføres.

Nr. 2 finne fram til og bruke produkt- og HMS-datablader	Hente nødvendig informasjon fra HMS-datablader.	LAV	Har kjennskap til hvor HMS-datablader og produktdatablader befinner seg i bedriften
		MIDDELS	Har kjennskap til hvor HMS-datablader og produktdatablader befinner seg i bedriften og kan hente nødvendig informasjon.
		HØY	Vet hvor HMS-datablader og produktdatablader befinner seg i bedriften og kan hente nødvendig informasjon ved eventuell skade og legebesøk som følge av dette.

BILSKADEFAGET

KVALITET OG DOKUMENTASJONSARBEID

KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE
--	--------------------------------------	----------------------------

Nr. 3 risikovurdere arbeidsoppdrag og gjøre rede for bedriftens internkontrollsystem	Kunnskap om farer ved et arbeidsoppdrag.	LAV	Kjenner til internkontrollsystemet i bedriften
		MIDDELS	Har ganske god kunnskap om internkontrollsystemet i bedriften Vurderer farer ved for eksempel løsemidler, klemfarer, sprut fra slipeverktøy, brannfarer ved sveising
		HØY	Har god kunnskap om internkontrollsystemet i bedriften Vurderer farer ved for eksempel løsemidler, klemfarer, sprut fra slipeverktøy, brannfarer ved sveising. Kan rapportere avvik.

Nr. 4 dokumentere at arbeidet er i tråd med gjeldende produsentkrav og gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet	Dokumentere at arbeidet er i tråd med produsentkrav og gjeldende regler for helse, miljø og sikkerhet.	LAV	Kjenner til noen produsentkrav og gjeldende regler for helse miljø og sikkerhet.
		MIDDELS	Kjenner til og kan finne fram i noen produsentkrav og gjeldende regler for helse miljø og sikkerhet.
		HØY	Kjenner til produsentkrav og gjeldende regler for helse, miljø og sikkerhet. Finnre fram i produsentkrav og dokumenterer at arbeidet er utført i tråd med disse.

BILSKADEFAGET**KVALITET OG DOKUMENTASJONSARBEID****KOMPETANSEMÅL**

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:

KRITERIER

(Nøkkelpåfyllinger)

KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE

Nr. 5 registrere avvik og skrive avviksrapporter	Internkontroll rutiner	LAV	Har noe kunnskap om internkontrollsystemet i bedriften
		MIDDELS	Har ganske god kunnskap om internkontrollsystemet i bedriften Vurdere farer ved for eksempel Løsemidler, klemfarer, sprut fra slipeverktøy, brannfarer ved sveising
		HØY	God kunnskap om internkontrollsystemet i bedriften Vurdere farer ved for eksempel Løsemidler, klemfarer, sprut fra slipeverktøy, brannfarer ved sveising. Registrere avvik og skrive avviksrapporter.
Nr. 6 vurdere kvaliteten på utført arbeid	Vurdering av eget arbeid	LAV	Lite kritisk til eget arbeid.
		MIDDELS	Kan se hva som ikke er bra nok, men lite fokus på hva man skal gjøre for å forbedre det
		HØY	Kan se både bra og dårlige sider ved det utførte arbeide og kan forklare hva man kan gjøre for å forbedre dette.